

Міністерство освіти і науки України
Київський університет імені Бориса Грінченка
Кафедра журналістики та нових медіа

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов
2016 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕОРІЯ ТА ТЕХНОЛОГІЯ СТВОРЕННЯ МЕДІАТЕКСТУ

спеціальність 061 «Журналістика»

галузь знань 06 «Журналістика»

освітня програма «Медіа-комунікації»

Інститут журналістики

2016 – 2017 навчальний рік

КІЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Ідентифікаційний код 02135554	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Процедура № <u>1462</u>	
<i>Жильцов</i> (підпис)	(прізвище, ініціали) 2016 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Теорія та технологія створення медіатексту» для студентів за спеціальністю 061 «Журналістика», галузі знань 06 «Журналістика», освітньої програми «Медіа-комунікації» освітнього рівня «магістр». – К., 2016. – 25 с.

Розробник: Подшивайлова Ганна Михайлівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри журналістики та нових медіа Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри журналістики та нових медіа

Протокол від «30» серпня 2016 року № 1

Завідувач кафедри журналістики та нових медіа (Нестерук Ю.В.)

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	4
Структура програми навчальної дисципліни	
I. Опис предмета навчальної дисципліни.....	5
II. Тематичний план навчальної дисципліни.....	6
III. Програма	
<i>Змістовий модуль I.</i>	7
<i>Змістовий модуль II.</i>	7
<i>Змістовий модуль III.</i>	8
<i>Змістовий модуль IV.</i>	8
<i>Змістовий модуль V.</i>	9
IV. Навчально-методична карта дисципліни.....	10
V. Плани практичних занять.....	11
VI. Завдання для самостійної роботи.....	15
VII. Система поточного та підсумкового контролю.....	17
VIII. Методи навчання.....	19
IX. Методичне забезпечення курсу.....	19
X. Питання до екзамену.....	19
XI. Рекомендована література.....	20

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча програма навчальної дисципліни «Теорія та технологія створення медіатексту» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою журналістики та нових медіа на основі освітньо-професійної програми підготовки магістрів відповідно до навчального плану для спеціальності 061 «Журналістика» (освітньої програми «Медіа-комунікації») денної та заочної форми навчання.

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати студент відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритм вивчення навчального матеріалу дисципліни «Теорія та технологія створення медіатексту», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Мета курсу – ознайомити студентів з теоретичними засадами та основними технологіями створення медіатексту.

Завдання курсу:

- сприяти розумінню студентами суті та особливостей роботи з медіатекстом;

- ознайомити студентів з етичними засадами створення медіатексту;

- поглибити знання студентів про принципи впливу медіатексту.

Вивчивши дисципліну «Теорія та технологія створення медіатексту» студент повинен:

Бути компетентним у:

- методологічних засадах дослідження медіатексту;

- етичних засадах створення медіатексту;

- принципах та механізмах створення медіатексту;

- специфіці впливу різновидів медіатексту.

Мати компетентності:

- аналізувати медіатекст;

- створювати медіатекст;

- працювати з медіатекстом у процесі підготовки його до оприлюднення.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 180 год., із них лекції – 24 год. (9 сем. – 14 год.; 10 сем. – 10 год.), практичні заняття – 46 год. (9 сем. – 28 год.; 10 сем. – 18 год.), модульний контроль – 10 год. (9 сем. – 6 год.; 10 сем. – 4 год.), самостійна робота – 70 год. (9 сем. – 42 год.; 10 сем. – 28 год.), 30 год. – семестровий контроль.

Вивчення магістрами навчальної дисципліни «Теорія та технологія створення медіатексту» завершується складанням екзамену.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет: теоретичні засади та основні технології створення медіатексту.

Курс	Напрямок підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: <i>6 кредитів</i></p> <p>Змістові модулі: <i>5 модулів</i></p> <p>Загальний обсяг дисципліни (години): <i>180 годин</i></p>	<p>Галузь знань: <i>06 «Журналістика»</i></p> <p>Спеціальність: <i>061 «Журналістика»</i></p> <p>Освітня програма: <i>«Медіа-комунікації»</i></p> <p>Освітньо-кваліфікаційний рівень: <i>«магістр»</i></p>	<p>Нормативна</p> <p>Рік підготовки: <i>5</i></p> <p>Семестр: <i>9–10</i></p> <p>Аудиторні заняття: <i>70 годин</i>, з них: Лекції: <i>24 години</i> Практичні заняття: <i>46 годин</i></p> <p>Модульні контрольні роботи: <i>10 годин</i></p> <p>Самостійна робота: <i>70 годин</i></p> <p>Семестровий контроль: <i>30 годин</i> Вид контролю: <i>екзамен</i></p>

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин							
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Семінарських	Самостійна робота	Підсумковий контроль	Семестровий контроль
Змістовий модуль I. Медіатекст як об'єкт дослідження									
1.	Методологічні засади дослідження медіатексту	11	6	2	4	-	5	-	-
2.	Сутність понять <i>текст</i> і <i>дискурс</i>	11	6	2	4	-	5	-	-
3.	Різновиди медіатексту. Специфіка мови засобів масової інформації	15	8	2	6	-	7	-	-
	Модульна контрольна робота 1.	2	-	-	-	-	-	2	-
	Разом	39	20	6	14	-	17	2	-
Змістовий модуль II. Етичні засади створення медіатексту									
4.	Поняття професійної деонтології	9	4	2	2	-	5	-	-
5.	Кодекси професійної етики журналіста	9	4	2	2	-	5	-	-
	Модульна контрольна робота 2.	2	-	-	-	-	-	2	-
	Разом	20	8	4	4	-	10	2	-
Змістовий модуль III. Специфіка впливу різновидів медіатексту									
6.	Медіатекст і медіадискурс у кінопродукції	11	6	2	4	-	5	-	-
7.	Міф у медіатексті	18	8	2	6	-	10	-	-
	Модульна контрольна робота 3.	2	-	-	-	-	-	2	-
	Разом	31	14	4	10	-	15	2	-
	Разом за навчальним планом (9 семестр)	90	42	14	28	-	42	6	-
Змістовий модуль IV. Процес створення медіатексту									
8.	Пошук і збір інформації	9	4	2	2	-	5	-	-
9.	Опрацювання інформації	9	4	2	2	-	5	-	-
10.	Створення тексту у відповідності до обраного жанру	10	6	2	4	-	4	-	-
	Модульна контрольна робота 4.	2	-	-	-	-	-	2	-
	Разом	30	14	6	8	-	14	2	-
Змістовий модуль V. Підготовка медіатексту до оприлюднення									
11.	Пошук та усунення помилок у медіатексті	13	6	2	4	-	7	-	-
12.	Робота з мовою медіа-повідомлення	15	8	2	6	-	7	-	-
	Модульна контрольна робота 5.	2	-	-	-	-	-	2	-
	Разом	30	14	4	10	-	14	2	-
	Семестровий контроль	30	-	-	-	-	-	-	30
	Разом за навчальним планом (10 семестр)	90	28	10	18	-	28	4	30
	Разом за навчальним планом	180	70	24	46	-	70	10	30

III. ПРОГРАМА

9 СЕМЕСТР

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I Медіатекст як об'єкт дослідження

Лекція 1. Методологічні засади дослідження медіатексту (2 год.)

Мета, завдання і методи дослідження медіатексту. Основні аспекти дослідження медіатексту. Історія розвитку досліджень медіатексту. Міждисциплінарність у дослідженні медіатексту.

Практичне заняття 1. Методологічні засади дослідження медіатексту (4 год.)

Літературу подано в планах практичних занять.

Лекція 2. Сутність понять *текст* і *дискурс* (2 год.)

Поняття «текст». Властивості тексту. Текстотвірні категорії. Інформативність, пресуппозиція, семантична зв'язність, інтеграція, цілісність, завершеність тексту. Поняття «дискурс». Різні підходи до розуміння співвідношення понять «текст» і «дискурс». Основні дослідження медіатексту та медіа-дискурсу.

Практичне заняття 2. Сутність понять *текст* і *дискурс* (4 год.)

Літературу подано в планах практичних занять.

Лекція 3. Різновиди медіатексту. Специфіка мови засобів масової інформації (2 год.)

Різновиди медіатексту: порівняльний аналіз. Аспекти дослідження мови засобів масової інформації (ЗМІ): семіотичний, когнітивний, юридичний, соціологічний, культурологічний, герменевтичний, психолінгвістичний, лінгвопрагматичний. Особливості мови конкретних ЗМІ: друковані ЗМІ, телебачення, радіомовлення, Інтернет-комунікація, «нові медіа». Специфіка кіномови. Специфіка міжкультурної комунікації у текстах ЗМІ. Проблеми перекладу текстів ЗМІ.

Практичне заняття 3. Різновиди медіатекстів. Специфіка мови засобів масової інформації (6 год.)

Літературу подано в планах практичних занять.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II Етичні засади створення медіатексту

Лекція 4. Поняття професійної деонтології (2 год.)

Професійна деонтологія. Міжнародні нормативні документи. Загальна декларація прав людини. Декларація прав дитини. Конвенція про права дитини. Етичні кодекси. Авторське право. Етичні засади пошуку, обробки та оприлюднення інформації в процесі створення медіатексту.

Практичне заняття 4. Поняття професійної деонтології (2 год.)

Літературу подано в планах практичних занять.

Лекція 5. Кодекси професійної етики журналіста (2 год.)

Основні принципи журналістської етики: достовірність, безсторонність, об'єктивність, неупередженість, тактовність, відповідальність, правдивість, повага до особистого життя, повага до презумпції невинуватості, незалежність, сумлінність, компетентність. Порівняльна характеристика кодексів професійної етики журналістів різних країн. Кодекс професійної етики українського журналіста.

Практичне заняття 5. Кодекси професійної етики журналіста (2 год.)

Літературу подано в планах практичних занять.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III

Специфіка впливу різновидів медіатексту

Лекція 6. Медіатекст і медіадискурс у кінопродукції (2 год.)

Особливості впливу різновидів медіатексту. Прояви медіатексту та медіадискурсу в кінопродукції. Принципи передачі медіа-повідомлень у кінопродукції. Специфіка аналізу медіа-повідомлень у кінопродукції.

Практичне заняття 6. Медіатекст і медіадискурс у кінопродукції (4 год.)

Літературу подано в планах практичних занять.

Лекція 7. Міф у медіатексті (2 год.)

Сутність поняття «міф». Методологічні засади дослідження міфу. Специфіка проявів міфу в медіатексті та медіа-дискурсі. Міф у журналістському розслідуванні. Співвідношення міфу та маніпулятивного впливу.

Практичне заняття 7. Міф у медіатексті (6 год.)

Літературу подано в планах практичних занять.

10 СЕМЕСТР

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV

Процес створення медіатексту

Лекція 8. Пошук і збір інформації (2 год.)

Принципи та механізми пошуку інформації у процесі створення медіатексту. Обізнаність журналіста. Інформація, типи інформації, інформаційні ресурси. Значення пошуку першоджерела. Методи збору емпіричних даних. Види спостереження. Види експерименту. Види опитування. Інтерв'ю як метод збору інформації. Масове інтерв'ювання. Вивчення документів як джерела фактологічного матеріалу. Визначення достовірності документу. Особливості пошуку текстових документів. Специфіка роботи зі статистичними даними.

Практичне заняття 8. Пошук і збір інформації (2 год.)

Літературу подано в планах практичних занять.

Лекція 9. Опрацювання інформації (2 год.)

Механізми опрацювання інформації у процесі створення медіатексту. Сучасні критерії опрацювання інформації. Порядок опрацювання інформації. Концентрація, фільтрація, класифікація, ранжирування, систематизація, візуалізація інформації. Методи аналізу та синтезу. Узагальнення матеріалу. Універсальність описового методу. Метод прогнозування. Гіпотеза. Експертна оцінка. Методи математичної статистики. Аргументація в медіатексті.

Практичне заняття 9. Опрацювання інформації (2 год.)

Літературу подано в планах практичних занять.

Лекція 10. Створення тексту у відповідності до обраного жанру (2 год.)

Основні жанри медіатексту. Класифікація жанрів. Формування жанрів медіатексту в процесі історичного розвитку суспільства. Критерії, що визначають вибір жанру. Композиція тексту. Види композиційної структури: оповідна, описова, наукова, діалогічна, ієрархічна, архівна, циклічна, вкладена, гіпертекстова, комбінована. Абзац як елемент композиційної будови тексту. Сильні позиції тексту. Принципи роботи з композицією медіатексту. Особливості цитування в медіатексті.

Практичне заняття 10. Створення тексту у відповідності до обраного жанру (4 год.)

Літературу подано в планах практичних занять.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ V

Підготовка медіатексту до оприлюднення

Лекція 11. Пошук та усунення помилок у медіатексті (2 год.)

Процес підготовки медіатексту до оприлюднення. Поняття «помилка», класифікація помилок. Механізми пошуку та усунення помилок у медіатексті. Типові для медіатекстів помилки. Оцінка композиції з точки зору її відповідності темі, задуму автора, жанру твору. Композиційна цілісність тексту, обґрунтована послідовність та пропорційність його частин. Сутність фактичних помилок. Механізм оцінки доцільності, повноти й достовірності відображення факту в медіатексті. Різновиди логічних помилок. Принципи логічного аналізу тексту.

Практичне заняття 11. Пошук та усунення помилок у тексті (4 год.)

Літературу подано в планах практичних занять.

Лекція 12. Робота з мовою медіа-повідомлення (2 год.)

Принципи та механізми роботи з мовою медіа-повідомлення. Лексика в медіатексті: точність слововживання, стилістичні особливості використання. Особливості використання фразеологізмів у медіатексті. Засоби, що посилюють виразність медіа-мовлення. Граматично-стилістичні особливості медіатексту. Порядок слів у реченні. Пунктуація.

Практичне заняття 12. Робота з мовою медіа-повідомлення (6 год.)

Літературу подано в планах практичних занять.

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Теорія та технологія створення медіатексту»

Разом: 180 год., з них лекції – 24 год. (9 сем. – 14 год.; 10 сем. – 10 год.), практичні заняття – 46 год. (9 сем. – 28 год.; 10 сем. – 18 год.), модульний контроль – 10 год. (9 сем. – 6 год.; 10 сем. – 4 год.), самостійна робота – 70 год. (9 сем. – 42 год.; 10 сем. – 28 год.), семестровий контроль – 30 год.

Семестр	9 семестр						
Тиждень	I	II	III–IV	V	VI–VII	VIII–IX	X–XII
Модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II		Змістовий модуль III	
Назва модуля	Медіатекст як об'єкт дослідження			Етичні засади створення медіатексту		Специфіка впливу різновидів медіатексту	
Кількість балів за модуль	120 балів			59 балів		92 бали	
Лекції	1	2	3	4	5	6	7
Теми лекцій	Методологічні засади дослідження медіатексту (1 бал)	Сутність понять <i>текст</i> і <i>дискурс</i> (1 бал)	Різновиди медіатексту. Специфіка мови засобів масової інформації (1 бал)	Поняття професійної деонтології (1 бал)	Кодекси професійної етики журналіста (1 бал)	Медіатекст і медіадискурс у кінопродукції (1 бал)	Міф у медіатексті (1 бал)
Теми практичних занять	Методологічні засади дослідження медіатексту (20+2 бали)	Сутність понять <i>текст</i> і <i>дискурс</i> (20+2 бали)	Різновиди медіатексту. Специфіка мови засобів масової інформації (30+3 бали)	Поняття професійної деонтології (10+1 бал)	Кодекси професійної етики журналіста (10+1 бал)	Медіатекст і медіадискурс у кінопродукції (20+2 бали)	Міф у медіатексті (30+3 бали)
Самостійна робота	Табл. 6.1 (15 балів)			Табл. 6.1 (10 балів)		Табл. 6.1 (10 балів)	
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)			Модульна контрольна робота 2 (25 балів)		Модульна контрольна робота 3 (25 балів)	

Семестр	10 семестр				
Тиждень	I	II	III–IV	V–VI	VII–VIII
Модулі	Змістовий модуль IV			Змістовий модуль V	
Назва модуля	Процес створення медіатексту			Підготовка медіатексту до оприлюднення	
Кількість балів за модуль	87 балів			92 бали	
Лекції	8	9	10	11	12
Теми лекцій	Пошук і збір інформації (1 бал)	Опрацювання інформації (1 бал)	Створення тексту у відповідності до обраного жанру (1 бал)	Пошук та усунення помилок у медіатексті (1 бал)	Робота з мовою медіа-повідомлення (1 бал)
Теми практичних занять	Пошук і збір інформації (10+1 бал)	Опрацювання інформації (10+1 бал)	Створення тексту у відповідності до обраного жанру (20+2 бали)	Пошук та усунення помилок у медіатексті (20+2 бали)	Робота з мовою медіа-повідомлення (30+3 бали)
Самостійна робота	Табл. 6.1 (15 балів)			Табл. 6.1 (10 балів)	
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 4 (25 балів)			Модульна контрольна робота 5 (25 балів)	
Підсумковий контроль	Екзамен (40 балів)				

V. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

9 СЕМЕСТР

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I Медіатекст як об'єкт дослідження

Практичне заняття 1. Методологічні засади дослідження медіатексту (4 год.)

1. Мета, завдання і методи дослідження медіатексту.
2. Основні аспекти дослідження медіатексту.
3. Історія розвитку досліджень медіатексту.
4. Міждисциплінарність у дослідженні медіатексту.

Завдання: проаналізувати список рекомендованої літератури, ознайомитись із основними дослідженнями медіатексту (на вибір студента).

Література: див. «Рекомендована література», №№ 1–87.

Практичне заняття 2. Сутність понять *текст* і *дискурс* (4 год.)

1. Поняття *текст*, властивості тексту.
2. Текстотвірні категорії. Інформативність, пресуппозиція, семантична зв'язність, інтеграція, цілісність, завершеність тексту.
3. Поняття *дискурс*. Різні підходи до розуміння співвідношення понять *текст* і *дискурс*.
4. Основні дослідження медіатексту та медіа-дискурсу.

Завдання: проаналізувати визначення понять *текст* і *дискурс*, сформулювати власне розуміння даних понять (у письмовій формі).

Література:

Арутюнова Н. Д. Дискурс // Лингвистический энциклопедический словарь / Гл. ред. В. Н. Ярцева. – М. : Советская энциклопедия, 1990. – С. 136–137.

Дейк Т. А. ван. Язык. Познание. Коммуникация : пер. с англ. – М. : Прогресс, 1989. – 312 с.

Ленкова Т. А. Медіатекст в свете текстообразующих стратегий. – М. : ЛИБРОКОМ, 2011. – 134 с.

Слухай Н. В. Художественный образ в аспекте лингвистики текста. – Симферополь, 2000. – 92 с.

Шейгал Е. И. Семиотика политического дискурса. – М. : Гнозис, 2004. – 326 с.

Практичне заняття 3. Різновиди медіатексту. Специфіка мови засобів масової інформації (6 год.)

1. Різновиди медіатексту: порівняльний аналіз.
2. Аспекти дослідження мови засобів масової інформації (ЗМІ): семіотичний, когнітивний, юридичний, соціологічний, культурологічний, герменевтичний, психолінгвістичний, лінгвопрагматичний.
3. Особливості мови конкретних ЗМІ: друковані ЗМІ, телебачення, радіомовлення, Інтернет-комунікація, «нові медіа». Специфіка кіномови.
4. Специфіка міжкультурної комунікації у текстах ЗМІ, проблеми перекладу текстів ЗМІ.

Завдання: порівняти різновиди медіатексту (на конкретних прикладах).

Література:

Современный медиатекст / отв. ред. Н. А. Кузьмина. – 2-е изд., испр. – М. : Флинта : Наука, 2013. – 409 с.

- Язык и стиль средств массовой информации и пропаганды: печать, радио, телевидение, документальное кино / под ред. Д. Э. Розенталя. – М. : Изд-во Моск. ун-та, 1980. – 256 с.
- Язык массовой и межличностной коммуникации / Бельчиков Ю. А. и др. – М. : Медиа-Мир : Факультет журналистики МГУ, 2007. – 574 с. – (Медiateкст : серия).
- Язык СМИ как объект междисциплинарного исследования. – М. : Изд-во МГУ, 2003. – 460 с.
- Язык средств массовой информации. Часть 2. – М. : Изд-во Моск. ун-та, 2004. – 416 с.
- Яцимирська М. Г. Сучасний медіатекст : словник-довідник. – Львів : ПАІС, 2005. – 128 с.
- Dijk T. A. van. Opinions and ideologies in the press // Approaches to media discourse / ed. by A. Bell and P. Garrett. – [Great Britain] : Blackwell Publishers, 2003. – P. 21–63.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Етичні засади створення медіатексту

Практичне заняття 4. Поняття професійної деонтології (2 год.)

1. Професійна деонтологія.
2. Міжнародні нормативні документи. Етичні кодекси.
3. Авторське право.
4. Етичні засади пошуку, обробки та оприлюднення інформації в процесі створення медіатексту.

Завдання: визначити основні етичні норми процесу створення медіатексту.

Література:

Баранов А. Н. Лингвистическая экспертиза текста : теория и практика. – 2-е изд. – М. : Флинта ; Наука, 2009. – 592 с.

Понятия чести и достоинства, оскорбления и ненормативности в текстах права и средств массовой информации / Базылев В. Н., Бельчиков Ю. А., Леонтьев А. А., Сорокин Ю. А.; отв. ред. А. К. Симонов. – М. : Права человека, 1997. – 127 с. – (Серия «Журналистика и закон»).

Спорные тексты СМИ и судебные иски : публикации; документы; экспертизы; коммент. лингвистов / Гильдия лингвистов-экспертов по документационным и информ. спорам, Фонд защиты гласности; сост.: Ю. А. Бельчиков и др. – М. : Престиж, 2005. – 199 с.

Практичне заняття 5. Кодекси професійної етики журналіста (2 год.)

1. Основні принципи журналістської етики.
2. Кодекси професійної етики журналістів різних країн.
3. Кодекс професійної етики українського журналіста.

Завдання: розробити порівняльну характеристику кодексів професійної етики журналістів різних країн.

Література:

Лисицкая Л. Г. Ценностно-нормативные ориентиры современных медиатекстов. – Армавир : АГПА, 2012. – 247 с.

Шевченко Л. І., Дергач Д. В., Сизонов Д. Ю. Медіалінгвістика : словник термінів і понять / за ред. Л. І. Шевченко. – К. : ВПЦ «Київський університет», 2013. – С. 203–239.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III

Специфіка впливу різновидів медіатексту

Практичне заняття 6. Медіатекст і медіадискурс у кінопродукції (4 год.)

1. Особливості впливу різновидів медіатексту.
2. Прояви медіатексту та медіа-дискурсу в кінопродукції.
3. Принципи передачі медіа-повідомлень у кінопродукції.
4. Специфіка аналізу медіа-повідомлень у кінопродукції.

Завдання: проаналізувати медіа-повідомлення у кінопродукції різних періодів.

Література:

Брайант Дж., Томпсон С. Основы воздействия СМИ. – М., 2004. – 432 с.

Вархотов Т. А. Стратегия исследования кинофильма: методологический аспект // Язык средств массовой информации. Часть 2. – М. : Изд-во Моск. ун-та, 2004. – С. 327–338.

Подшивайлова А. М. Манипулятивное воздействие в политическом дискурсе : монография. – К. : ИПЦ «Киевский университет», 2013. – С. 125–171.

Шак Т. Ф. Музыка в структуре медиатекста. – Краснодар, 2010. – 325 с.

Язык и стиль средств массовой информации и пропаганды: печать, радио, телевидение, документальное кино / под ред. Д. Э. Розенталя. – М. : Изд-во Моск. ун-та, 1980. – 256 с.

Практичне заняття 7. Міф у медіатексті (6 год.)

1. Поняття «міф». Специфіка проявів міфу в медіатексті та медіа-дискурсі.

2. Методологічні засади дослідження міфу.

3. Співвідношення міфу та маніпулятивного впливу.

Завдання: проаналізувати потенціал впливу різнотипних проявів міфу в сучасному медіатексті.

Література:

Барт Р. Миф сегодня // Барт Р. Избранные работы : семиотика, поэтика : пер. с фр. – М. : Прогресс, 1989. – С. 72–130.

Дьякова Е. Г., Трахтенберг А. Д. Массовая коммуникация и проблема конструирования реальности: анализ основных теоретических подходов. – Екатеринбург : УрО РАН, 1999. – 128 с.

Кара-Мурза С. Г. Манипуляция сознанием. – М. : Эксмо, 2010. – 864 с.

Кассирер Э. Политические мифы // Реклама : внушение и манипуляция. Медиа-ориентированный подход. – Самара, 2007. – С. 382–394.

Лайнбарджер П. Психологическая война. – М. : Воен. изд-во Мин. обороны СССР, 1962. – 352 с.

Подшивайлова А. М. От классического мифа до мифа в современном масс-медийном политическом дискурсе // Мовні і концептуальні картини світу. – Вип. 34. – К., 2011. – С. 125–130.

Сидоренко І. Г. Міфотворчість як поляризоване явище. Морально-етичний аналіз // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія. – Вип. 91–93. – К., 2009. – С. 174–177.

Слухай Н. В. Етноконцепти та міфологія східних слов'ян в аспекті лінгвокультурології. – К. : ВПЦ «Київський університет», 2005. – 167 с.

Слухай Н. В. Міфологічні джерела прагматикону текстів масмедіа. – Сімферополь, 2004. – 108 с.

10 СЕМЕСТР

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV

Процес створення медіатексту

Практичне заняття 8. Пошук і збір інформації (2 год.)

1. Інформація, типи інформації, інформаційні ресурси.

2. Принципи та механізми пошуку інформації у процесі створення медіатексту.

3. Методи збору емпіричних даних.

4. Специфіка роботи з текстовими документами.

Завдання: проаналізувати та пояснити принципи пошуку інформації у процесі створення медіатексту.

Література:

Дзялошинский И. М., Пильгун М. А. Медиатекст: особенности создания и функционирования. – М., 2011. – 378 с.

Журналістський фах: газетно-журнальне виробництво. – 2-ге вид., перероб. і допов. / Т. О. Приступенко, Р. В. Радчик, М. К. Василенко та ін.; за ред. В. В. Різуна. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2012. – 352 с.

Киселев А. Г. Теория и практика массовой информации: подготовка и создание медиатекста. – СПб.: Питер, 2011. – 400 с.

Крейг Р. Интернет-журналистика: работа журналиста и редактора у новых ЗМІ. – Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2007. – 323 с.

Практичне заняття 9. Опрацювання інформації (2 год.)

1. Механізми та критерії опрацювання інформації у процесі створення медіатексту.

2. Порядок опрацювання інформації.

3. Аргументація в медіатексті.

Завдання: проаналізувати та пояснити принципи опрацювання інформації у процесі створення медіатексту.

Література:

Дзялошинский И. М., Пильгун М. А. Медиатекст: особенности создания и функционирования. – М., 2011. – 378 с.

Киселев А. Г. Теория и практика массовой информации: подготовка и создание медиатекста. – СПб.: Питер, 2011. – 400 с.

Крейг Р. Интернет-журналистика: работа журналиста и редактора у новых ЗМІ. – Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2007. – 323 с.

Практичне заняття 10. Створення тексту у відповідності до обраного жанру (4 год.)

1. Основні жанри медіатексту

2. Критерії, що визначають вибір жанру.

3. Принципи роботи з композицією медіатексту.

4. Особливості цитування в медіатексті.

Завдання: проаналізувати та пояснити принципи створення медіатексту.

Література:

Варченко В. В. Цитатная речь в медиа-тексте. – М.: Издательство ЛКИ, 2007. – 240 с.

Дзялошинский И. М., Пильгун М. А. Медиатекст: особенности создания и функционирования. – М., 2011. – 378 с.

Киселев А. Г. Теория и практика массовой информации: подготовка и создание медиатекста. – СПб.: Питер, 2011. – 400 с.

Крейг Р. Интернет-журналистика: работа журналиста и редактора у новых ЗМІ. – Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2007. – 323 с.

Лисицкая Л. Г. Медиатекст в аспекте культуры речи. – М.: ЦИУМиНЛ, 2008. – 165 с.

Стеценко Н. М. Новинний медіатекст російськомовних ЗМІ України: семантика, структура, прагматика: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.02. – Київ, 2014. – 17 с.

Стекольников В. А. Образні засоби підвищення ефективності сучасного медіатексту: автореф. дис. ... канд. наук із соц. комунікацій: 27.00.04. – Дніпропетровськ, 2014. – 19 с.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ V

Підготовка медіатексту до оприлюднення

Практичне заняття 11. Пошук та усунення помилок у медіатексті (4 год.)

1. Процес підготовки медіатексту до оприлюднення.

2. Поняття «помилка», класифікація помилок. Механізми пошуку та

усунення помилок у медіатексті.

3. Типові для медіатекстів помилки.

Завдання: визначити на основі аналізу сучасних медіатекстів поширені типи помилок.

Література:

Гаранина Н. С. Работа редактора над фактическим материалом. – М. : Изд-во Моск. ун-та, 1990.

Капелюшний А. О. Практичний посібник-довідник журналіста: Редагування в ЗМІ : Аналіз і перевірка фактичного матеріалу. – Львів : ПАІС, 2004.

Капелюшний А. О. Телебачення прямого ефіру: практика мовлення, типові помилки : навч. посібник. – Львів : ПАІС, 2011.

Комова М. Принципи співвідношення фактів та інтерпретацій у засобах масової інформації : монографія. – Львів, 2012. – 251 с.

Свинцов В. И. Смысловый анализ и обработка текста. – 2-е изд., перераб. – М. : Книга, 1979.

Тимошик М. С. Як редагувати книжкові та газетно-журнальні видання : практичний посібник. – К. : Наша культура і наука, 2012. – 376 с.

Феллер М. Д. Структура произведения: как она действует, как ее строят, как оценивают и помогают улучшить: автору и редактору. – М. : Книга, 1981.

Практичне заняття 12. Робота з мовою медіа-повідомлення (6 год.)

1. Принципи та механізми роботи з мовою медіа-повідомлення.

2. Лексичні та фразеологічні засоби мови. Засоби, що посилюють виразність медіа-мовлення.

3. Граматично-стилістичні особливості медіатексту.

4. Порядок слів у реченні. Пунктуація.

Завдання: підготувати медіатекст до оприлюднення.

Література:

Былинский К. И., Розенталь Д. Э. Литературное редактирование : учеб. пособие. – 3-е изд., испр. и доп. – М. : Флинта : Наука, 2011. – 400 с. – (Стилистическое наследие).

Тимошик М. С. Як редагувати книжкові та газетно-журнальні видання : практичний посібник. – К. : Наша культура і наука, 2012. – 376 с.

Феллер М. Д. Эффективность сообщения и литературный аспект редактирования : монография. – Львов : Вища школа, 1978.

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Медіатекст як об'єкт дослідження

Тема 1. Методологічні засади дослідження медіатексту

Завдання: проаналізувати список рекомендованої літератури, ознайомитись із основними дослідженнями медіатексту (на вибір студента).

Тема 2. Сутність понять *текст* і *дискурс*

Завдання: проаналізувати визначення понять *текст* і *дискурс*, сформулювати власне розуміння даних понять (у письмовій формі).

Тема 3. Різновиди медіатексту. Специфіка мови засобів масової інформації

Завдання: порівняти різновиди медіатексту (на конкретних прикладах).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Етичні засади створення медіатексту

Тема 4. Поняття професійної деонтології

Завдання: визначити основні етичні норми процесу створення медіатексту.

Тема 5. Кодекси професійної етики журналіста

Завдання: розробити порівняльну характеристику кодексів професійної етики журналістів різних країн.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. Специфіка впливу різновидів медіатексту

Тема 6. Медіатекст і медіадискурс у кінопродукції

Завдання: проаналізувати медіа-повідомлення у кінопродукції різних періодів.

Тема 7. Міф у медіатексті

Завдання: проаналізувати потенціал впливу різнотипних проявів міфу в сучасному медіатексті.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV. Процес створення медіатексту

Тема 8. Пошук і збір інформації

Завдання: проаналізувати та пояснити принципи пошуку інформації у процесі створення медіатексту.

Тема 9. Опрацювання інформації

Завдання: проаналізувати та пояснити принципи опрацювання інформації у процесі створення медіатексту.

Тема 10. Створення тексту у відповідності до обраного жанру

Завдання: проаналізувати та пояснити принципи створення медіатексту.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ V. Підготовка медіатексту до оприлюднення

Тема 11. Пошук та усунення помилок у медіатексті

Завдання: визначити на основі аналізу сучасних медіатекстів поширені типи помилок.

Тема 12. Робота з мовою медіа-повідомлення

Завдання: створити та підготувати до оприлюднення медіатекст.

Карту самостійної роботи, де визначено форми академічного контролю, успішність (бали) і термін виконання самостійної роботи студентами, подано у

вигляді табл. 6.1.

Таблиця 6.1

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль I. Медіатекст як об'єкт дослідження (17 год.)			
Тема 1. Методологічні засади дослідження медіатексту (5 год.)	практичне заняття, модульний контроль, екзамен	5	2
Тема 2. Сутність понять <i>текст</i> і <i>дискурс</i> (5 год.)	практичне заняття, модульний контроль, екзамен	5	3
Тема 3. Різновиди медіатексту. Специфіка мови засобів масової інформації (7 год.)	практичне заняття, модульний контроль, екзамен	5	5
Змістовий модуль II. Етичні засади створення медіатексту (10 год.)			
Тема 4. Поняття професійної деонтології (5 год.)	практичне заняття, модульний контроль, екзамен	5	6
Тема 5. Кодекси професійної етики журналіста (5 год.)	практичне заняття, модульний контроль, екзамен	5	7
Змістовий модуль III. Специфіка впливу різновидів медіатексту (15 год.)			
Тема 6. Медіатекст і медіадискурс у кінопродукції (5 год.)	практичне заняття, модульний контроль, екзамен	5	9
Тема 7. Міф у медіатексті (10 год.)	практичне заняття, модульний контроль, екзамен	5	11
Змістовий модуль IV. Процес створення медіатексту (14 год.)			
Тема 8. Пошук і збір інформації (5 год.)	практичне заняття, модульний контроль, екзамен	5	1 (12)
Тема 9. Опрацювання інформації (5 год.)	практичне заняття, модульний контроль, екзамен	5	2 (13)
Тема 10. Створення тексту у відповідності до обраного жанру (4 год.)	практичне заняття, модульний контроль, екзамен	5	4 (15)
Змістовий модуль V. Підготовка медіатексту до оприлюднення (14 год.)			
Тема 11. Пошук та усунення помилок у медіатексті (7 год.)	практичне заняття, модульний контроль, екзамен	5	6 (17)
Тема 12. Робота з мовою медіа-повідомлення (7 год.)	практичне заняття, модульний контроль, екзамен	5	8 (19)
Разом: 70 год.		Разом: 60 балів	

VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Теорія та технологія створення медіатексту» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів

контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 8.1, табл. 8.2.

Таблиця 8.1

Розрахунок рейтингових балів

за видами поточного (модульного) контролю

№	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування лекцій	1	12	12
2.	Відвідування практичних занять	1	23	23
3.	Робота на практичному занятті	10	23	230
4.	Виконання завдання з самостійної роботи	5	12	60
5.	Модульна контрольна робота	25	5	125
Максимальна кількість балів 450				
Коефіцієнт 7,5				

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, повідомлення, доповідь.

Методи письмового контролю: модульна контрольна робота, самостійна робота, індивідуальне навчально-дослідницьке завдання.

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Таблиця 8.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно — відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре — достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих грубих помилок
C	75-81 балів	Добре — в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно — посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо — мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання — незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу — досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на практичних заняттях, виконання самостійної, індивідуальної та модульної контрольної роботи.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

1) За джерелом інформації:

- Словесні: лекція, пояснення, розповідь, бесіда.

- Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- Практичні: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів; виконання індивідуальних навчальних завдань.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни.

IX. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- робоча програма навчальної дисципліни;
- навчальні посібники;
- засоби підсумкового контролю (комплект завдань для модульних контрольних робіт).

X. ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Розкрийте сутність поняття *медіатекст*.
2. Назвіть основні аспекти дослідження медіатексту.
3. Розкрийте сутність понять *текст* і *дискурс*.
4. Проаналізуйте основні дослідження медіатексту та медіа-дискурсу.
5. Назвіть основні властивості тексту та текстотвірні категорії.
6. Розкрийте сутність понять *текстова пресуппозиція* і *гіпертекстова пресуппозиція*.
7. Розкрийте сутність категорії інформативності.
8. Сформулюйте етичні засади створення медіатексту.
9. Проаналізуйте кодекси професійної етики журналіста.
10. Опишіть різновиди медіатексту.
11. Проведіть порівняльний аналіз медіатекстів різних видів.
12. Проаналізуйте особливості впливу різновидів медіатексту.
13. Схарактеризуйте прояви медіатексту та медіа-дискурсу в кінопродукції.
14. Проаналізуйте принципи передачі медіа-повідомлень у кінопродукції.
15. Розкрийте сутність поняття *міф*.
16. Схарактеризуйте прояви міфу в медіатексті.
17. Поясніть співвідношення міфу та маніпулятивного впливу.
18. Опишіть принципи та механізми пошуку інформації в процесі створення медіатексту.
19. Поясніть механізми опрацювання інформації в процесі створення медіатексту.
20. Опишіть процес підготовки медіатексту до оприлюднення.
21. Поясніть механізми пошуку та усунення помилок у медіатексті.
22. Назвіть типові для медіатекстів помилки.
23. Розкрийте сутність фактичних помилок.

24. Поясніть принципи логічного аналізу тексту.
25. Проаналізуйте механізм оцінки доцільності, повноти й достовірності відображення факту в медіатексті.
26. Поясніть принципи роботи з композицією медіатексту.
27. Опишіть особливості цитування в медіатексті.
28. Схарактеризуйте засоби, що посилюють виразність медіа-мовлення.
29. Опишіть особливості використання фразеологізмів у медіатексті.
30. Поясніть принципи та механізми роботи з мовою медіа-повідомлення.

XI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Комова М. Принципи співвідношення фактів та інтерпретацій у засобах масової інформації : монографія. – Львів, 2012. – 251 с.
2. Крейг Р. Інтернет-журналістика : робота журналіста і редактора у нових ЗМІ. – Київ : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2007. – 323 с.
3. Леонов В. В. Качество информационного воздействия : монография. – К. ; Ирпень : Перун, 2011. – 362 с.
4. Слухай Н. В. Міфологічні джерела прагматикону текстів масмедіа. – Сімферополь, 2004. – 108 с.
5. Шевченко Л. І., Дергач Д. В., Сизонов Д. Ю. Медіалінгвістика : словник термінів і понять / за ред. Л. І. Шевченко. – К. : ВПЦ «Київський університет», 2013. – 240 с.

Додаткова:

6. Арутюнова Н. Д. Дискурс // Лингвистический энциклопедический словарь / Гл. ред. В. Н. Ярцева. – М. : Советская энциклопедия, 1990. – С. 136–137.
7. Баранов А. Н. Лингвистическая экспертиза текста : теория и практика. – 2-е изд. – М. : Флинта ; Наука, 2009. – 592 с.
8. Баранов А. Н. Что нас убеждает? (Речевое воздействие и общественное сознание). – М. : Знание, 1990. – 64 с.
9. Барт Р. Миф сегодня // Барт Р. Избранные работы : семиотика, поэтика : пер. с фр. – М. : Прогресс, 1989. – С. 72–130.
10. Блакар Р. М. Язык как инструмент социальной власти (теоретико-эмпирические исследования языка и его использования в социальном контексте) // Язык и моделирование социального взаимодействия. – М. : Прогресс, 1987. – С. 88–125.
11. Болинджер Д. Истина – проблема лингвистическая // Язык и моделирование социального взаимодействия: переводы. – М. : Прогресс, 1987. – С. 23–43.
12. Брайант Дж., Томпсон С. Основы воздействия СМИ. – М., 2004. – 432 с.
13. Былинский К. И., Розенталь Д. Э. Литературное редактирование : учеб. пособие. – 3-е изд., испр. и доп. – М. : Флинта : Наука, 2011. – 400 с. – (Стилистическое наследие).
14. Вайнрих Х. Лингвистика лжи // Язык и моделирование социального взаимодействия : переводы. – М. : Прогресс, 1987. – С. 44–87.
15. Валуйская О. Р. Современные образы медиатекста (на материале англоязычных интернет-источников). – Волгоград : Изд-во Волгоградского гос. ун-та, 2011. – 71 с.

16. Вархотов Т. А. Стратегия исследования кинофильма: методологический аспект // Язык средств массовой информации. Часть 2. – М. : Изд-во Моск. ун-та, 2004. – С. 327–338.
17. Варченко В. В. Цитатная речь в медиа-тексте. – М. : Издательство ЛКИ, 2007. – 240 с.
18. Вилко В. М., Дзюба М. Т. Інформаційно-психологічні війни і масова свідомість // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Військово-спеціальні науки. – Випуск 24–25. – К. : ВПЦ «Київський університет», 2010. – С. 23–26.
19. Винтерхофф-Шпурк П. Медиapsихология. Основные принципы. – Харьков, 2007. – 286 с.
20. Волковский Н. Л. История информационных войн. В 2 ч. – СПб. : Полигон, 2003.
21. Гаранина Н. С. Работа редактора над фактическим материалом. – М. : Изд-во Моск. ун-та, 1990.
22. Грушин Б. А. Эффективность массовой информации и пропаганды: понятие и проблемы измерения. – М. : Знание, 1979. – 64 с.
23. Дейк Т. А. ван. Язык. Познание. Коммуникация : пер. с англ. – М. : Прогресс, 1989. – 312 с.
24. Дзялошинский И. М., Пильгун М. А. Медиатекст: особенности создания и функционирования. – М., 2011. – 378 с.
25. Пильгун М. А. Медиатекст в практике связей с общественностью. – М., 2012. – 100 с.
26. Пильгун М. А. Подготовка текста для социальных сетей. – М., 2012. – 90 с.
27. Дьякова Е. Г., Трахтенберг А. Д. Массовая коммуникация и проблема конструирования реальности: анализ основных теоретических подходов. – Екатеринбург : УрО РАН, 1999. – 128 с.
28. Ерофеева И. В. Аксиология медиатекста в российской культуре (ценностная рефлексия журналистики начала XXI века). – Чита : ЗабГГПУ, 2009. – 296 с.
29. Журналістський фах: газетно-журнальне виробництво. – 2-ге вид., перероб. і допов. / Т. О. Приступенко, Р. В. Радчик, М. К. Василенко та ін. ; за ред. В. В. Різуна. – К. : ВПЦ «Київський університет», 2012. – 352 с.
30. Кайгородова М. Е. Гендерно ориентированный медиатекст журнальной обложки: когнитивно-семиотический аспект : автореферат дис. ... канд. филол. наук : 10.02.19. – Барнаул, 2012. – 20 с.
31. Капелюшний А. О. Практичний посібник-довідник журналіста: Редагування в ЗМІ : Аналіз і перевірка фактичного матеріалу. – Львів : ПАІС, 2004.
32. Капелюшний А. О. Телебачення прямого ефіру: практика мовлення, типові помилки : навч. посібник. – Львів : ПАІС, 2011.
33. Кара-Мурза С. Г. Манипуляция сознанием. – М. : Эксмо, 2010. – 864 с.
34. Караулов Ю. Н., Петров В. В. От грамматики текста к когнитивной теории дискурса // Дейк Т. А. ван. Язык. Познание. Коммуникация. – М. : Прогресс, 1989. – С. 5–11.
35. Кассирер Э. Политические мифы // Реклама : внушение и манипуляция. Медиа-ориентированный подход. – Самара, 2007. – С. 382–394.
36. Киселев А. Г. Теория и практика массовой информации: подготовка и создание медиатекста. – СПб. : Питер, 2011. – 400 с.

37. Киуру К. В. Имиджевый медиатекст в политической коммуникации: дискурсный анализ : автореферат дис. ... д-ра филол. наук : 10.01.10. – СПб., 2008. – 42 с.
38. Ковалинська І. Невербальна комунікація : навч. посібник. – К., 2014. – 277 с.
39. Корф О. В. Медиатекст как инструмент формирования дискурса в политическом конфликте: на примере конфликта 1994–1996 гг. в Чеченской Республике : автореф. дис. ... канд. полит. наук : 23.00.02. – Москва, 2009. – 26 с.
40. Костомаров В. Г. Языковой вкус эпохи. Из наблюдений над речевой практикой масс-медиа. – 3-е изд., испр. и доп. – СПб. : Златоуст, 1999. – 320 с.
41. Лайнбарджер П. Психологическая война. – М. : Военное изд-во Мин. обороны СССР, 1962. – 352 с.
42. Лакофф Дж., Джонсон М. Метафоры, которыми мы живем. – М. : Едиториал УРСС, 2004. – 256 с.
43. Лебедев-Любимов А. Н. Психология рекламы. – СПб. : Питер, 2003. – 368 с.
44. Ленкова Т. А. Медиатекст в свете текстообразующих стратегий. – М. : Книжный дом «ЛИБРОКОМ», 2011. – 134 с.
45. Лисицкая Л. Г. Медиатекст в аспекте культуры речи. – М., 2008. – 165 с.
46. Лисицкая Л. Г. Ценностно-нормативные ориентиры современных медиатекстов. – Армавир : АГПА, 2012. – 247 с.
47. Луговая Ю. А. Семиотика медийного текста в культурфилософском измерении : автореф. дис. ... канд. философ. наук : 09.00.13. – Москва, 2013. – 26 с.
48. Майданова Л. М., Чепкина Э. В. Медиатекст в идеологическом контексте. – Екатеринбург : Гуманитарный ун-т, 2011. – 301 с.
49. Медиатекст как предмет исследования : матер. межвуз. научно-практич. конф. / [под ред. М. Г. Боровик, Г. С. Мельник]. – Санкт-Петербург : СПБИГО, 2012. – 68 с.
50. Медиатекст как целевой элемент журналистского образования в условиях конвергенции СМИ : монография / М. П. Двойнишникова и др. ; под ред. Л. П. Шестеркиной. – Челябинск : РЕКПОЛ, 2013. – 198 с.
51. Медиатекст: стратегии – функции – стиль / Л. В. Цурикова и др. – Орел, 2010. – 226 с.
52. Митина О. В. Информационное общество как самоорганизующаяся система: Анализ медийно-коммуникативного взаимодействия методами синергетики // Математическая психология: школа В. Ю. Крылова / Под ред. А. Л. Журавлева, Т. Н. Савченко, Г. М. Головиной. – М. : Изд-во «Институт психологии РАН», 2010. – С. 342–361.
53. Подшивайлова А. М. Аббревиатура как маркер языка тоталитаризма // Мовні і концептуальні картини світу. – Вип. 42. – Ч. 1. – К., 2012. – С. 395–411.
54. Подшивайлова А. М. Манипулятивное воздействие в политическом дискурсе : монография. – К. : ИПЦ «Киевский университет», 2013. – 431 с.
55. Подшивайлова А. М. От классического мифа до мифа в современном масс-медийном политическом дискурсе // Мовні і концептуальні картини світу. – Вип. 34. – К., 2011. – С. 125–130.
56. Подшивайлова А. М. Роль невербальных компонентов печатного масс-медийного сообщения в процессе воздействия (на материале русскоязычных СМИ Украины) // Мова і культура. (Науковий журнал). – К. : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2010. – Вип. 13. – Т. IX (145). – С. 126–130.

57. Понятия чести и достоинства, оскорбления и ненормативности в текстах права и средств массовой информации / Базылев В. Н., Бельчиков Ю. А., Леонтьев А. А., Сорокин Ю. А.; отв. ред. А. К. Симонов. – М. : Права человека, 1997. – 127 с. – (Серия «Журналистика и закон»).
58. Різун В. В., Непийвода Н. Ф., Корнєєв В. М. Лінгвістика впливу : монографія. – К. : ВПЦ «Київський університет», 2005. – 148 с.
59. Рябова Е. С. Информативность англоязычного медиатекста в лингвокогнитивном аспекте : автореф. дис. ... канд. филол. наук : 10.02.04. – Самара, 2012. – 20 с.
60. Свинцов В. И. Смысловый анализ и обработка текста. – 2-е изд., перераб. – М. : Книга, 1979.
61. Сидоренко І. Г. Міфотворчість як поляризоване явище. Морально-етичний аналіз // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія. – Випуск 91–93. – К., 2009. – С. 174–177.
62. Системные изменения в массовых коммуникациях и медиатекст : сборник научных статей. – Москва, 2011. – 94 с.
63. Слово и ключевые смыслы в современных медиа-текстах / Майданова Л. М. и др. – Екатеринбург : Изд-во УрГУ, 2004. – 229 с.
64. Слухай Н. В. Етноконцепти та міфологія східних слов'ян в аспекті лінгвокультурології. – К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2005. – 167 с.
65. Слухай Н. В. Художественный образ в аспекте лингвистики текста. – Симферополь, 2000. – 92 с.
66. Современный медиатекст : учебное пособие / отв. ред. Н. А. Кузьмина. – 2-е изд., испр. – М. : Флинта : Наука, 2013. – 409 с.
67. Спорные тексты СМИ и судебные иски : публикации; документы; экспертизы; коммент. лингвистов / Гильдия лингвистов-экспертов по документационным и информ. спорам, Фонд защиты гласности; сост.: Ю. А. Бельчиков и др. – М. : Престиж, 2005. – 199 с.
68. Стеценко Н. М. Новинний медіатекст російськомовних ЗМІ України: семантика, структура, прагматика : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.02. – Київ, 2014. – 17 с.
69. Стекольщикова В. А. Образні засоби підвищення ефективності сучасного медіатексту : автореф. дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : 27.00.04. – Дніпропетровськ, 2014. – 19 с.
70. Теоретические и прикладные аспекты изучения медиатекстов / сост.: Л. Ю. Щипицина. – Архангельск : САФУ, 2015. – 170 с.
71. Тимошик М. С. Як редагувати книжкові та газетно-журнальні видання : практичний посібник. – К. : Наша культура і наука, 2012. – 376 с.
72. Феллер М. Д. Структура произведения: как она действует, как ее строят, как оценивают и помогают улучшить : автору и редактору. – М. : Книга, 1981.
73. Феллер М. Д. Эффективность сообщения и литературный аспект редактирования : монография. – Львов : Вища школа, 1978.
74. Чичерина Н. В. Медиатекст как средство формирования медиаграмотности у студентов языковых факультетов. – М. : URSS, 2008. – 230 с.

75. Шак Т. Ф. Музыка в структуре медиатекста. – Краснодар, 2010. – 325 с.
76. Шаповалова Г. В. Інноваційні процеси в сучасному медіатексті (функціонально-лінгвістичні аспекти) : автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.01.08. – К., 2003. – 20 с.
77. Шейгал Е. И. Семиотика политического дискурса. – М. : Гнозис, 2004. – 326 с.
78. Шиллер Г. Манипуляторы сознанием. – М. : Мысль, 1980. – 326 с.
79. Шостром Э. Анти-Карнеги, или Человек-манипулятор. – М., 1994. – 128 с.
80. Язык и стиль средств массовой информации и пропаганды: печать, радио, телевидение, документальное кино / под ред. Д. Э. Розенталя. – М. : Изд-во Моск. ун-та, 1980. – 256 с.
81. Язык массовой и межличностной коммуникации : монография / Бельчиков Ю. А. и др. – М. : Медиа-Мир : Факультет журналистики МГУ, 2007. – 574 с. – (Медиатекст : серия).
82. Язык СМИ как объект междисциплинарного исследования. – М. : Изд-во МГУ, 2003. – 460 с.
83. Язык средств массовой информации. Часть 2. – М. : Изд-во Моск. ун-та, 2004. – 416 с.
84. Яцимірська М. Г. Сучасний медіатекст : словник-довідник. – Львів : ПАІС, 2005. – 128 с.
85. Brekle H. E. War with words // Language, power and ideology : studies in political discourse / edited by R. Wodak. – Amsterdam / Philadelphia, 1989. – P. 81–91.
86. Dijk T. A. van. Opinions and ideologies in the press // Approaches to media discourse / edited by A. Bell and P. Garrett. – [Great Britain] : Blackwell Publishers, 2003. – P. 21–63.
87. Fairclough N. Political discourse in the media : an analytical framework // Approaches to media discourse / edited by A. Bell and P. Garrett. – [Great Britain] : Blackwell Publishers, 2003. – P. 142–162.

**Робоча програма навчальної дисципліни
«Теорія та технологія створення медіатексту»**

Укладач: *Подшивайлова Ганна Михайлівна*, кандидат філологічних наук, доцент кафедри журналістики та нових медіа Київського університету імені Бориса Грінченка

Теорія та технологія створення медіатексту. Програма навчальної дисципліни / Укладач Г. М. Подшивайлова. – К. : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2016. – 25 с.